

РЕЦЕНЗІЯ

на дипломну роботу Маргарити Вениченко

„Переклади української літератури чеською мовою 1989-2014”

(*Posudek na diplomovou práci Marharyty Venychenko Překlady ukrajinské literatury do češtiny 1989-2014*, Filozofická fakulta UK, Ústav východoevropských studií, 2018, 85 str.)

Розвиток будь-якого суспільства та його зовнішніх стосунків нерозривно пов'язаний з перекладами. Їхня роль і культурна значимість варіюються в різні історичні моменти і залежать від політичних чи суспільних запитів. Це добре показала Маргарита Вениченко у першому розділі своєї роботи («Історія перекладів української літератури чеською мовою») на прикладі традиції перекладів української літератури у Чехії. Дипломниця зробила ретельний аналіз цієї традиції від першої половини ХІХ століття до 1989 року і вивела її основні тенденції у різні періоди розвитку Чеської держави. Розділ насичений іменами та фактами, добре структурований та пропрацьований, містить чіткі висновки до кожного підрозділу. Як мені видається, цей розділ є найкращим у роботі.

Щодо основної частини дипломної роботи (Розділ 2. Переклади української літератури чеською мовою у 1989-2014 рр.) змушена констатувати, що вона є значно слабшою з кількох причин. По-перше, ця частина перевантажена надто детальною описовістю без глибшого аналізу і чітко окреслених перекладацьких чи видавничих тенденцій та стратегій. По-друге, тут хибує якоїсь конкретики, наприклад, різнобічної статистики, порівнянь з перекладами з інших літератур чи хоча б ще однієї літератури. Для читача цієї дипломної роботи добре зрозуміло, що перекладів української літератури чеською мовою є достатньо, але рівень цих перекладів і їхня загальна позиція в чеському перекладознавстві та книговидавництві залишаються для нього нез'ясованими. Відкритим залишила дипломниця і питання сприйняття перекладів української літератури чеським читачем, оскільки «не вдалося знайти достатньо оцінок читачів» (с. 76). Але, можливо, якраз дані про кількість накладів, проданих примірників тощо хоча б частково показали це сприйняття?

Загальною вадою роботи є бідне, одноманітне і не завжди вправне мовлення: з абзацу в абзац перенесені одні й ті ж конструкції, однакові формулювання, фрази. Очевидним недоглядом є також «ряд найвизначніших представників сучасного покоління перекладачів та активних пропагаторів української літератури» (с. 76) без імені докторки Терези Хланьової.

Попри висловлені зауваження, варто відзначити, що Маргарита Вениченко зробила надзвичайно скрупульозну, кропітку й актуальну працю. Ретельно зібраний нею «по зернинах» фактичний матеріал дає змогу констатувати, що вона виконала принаймні два основних завдання своєї роботи: «підготувала бібліографічний опис перекладів української літератури у період 1989-2014 рр. (включно з журнальними та Інтернет-публікаціями)» і «створила основу для подальшого розвитку корпусу теоретичної бази щодо питань чеськомовного перекладу української літератури». А це досить важливо. Тому вважаю, що дипломна робота Маргарити Вениченко „Переклади української літератури чеською мовою 1989-2014” має значну прикладну цінність, загалом відповідає вимогам до робіт такого типу і може бути рекомендована до захисту. Пропоную роботу оцінити на „**задовільно**”, але, за умови доброго захисту, не буду заперечувати проти оцінки «**добре**» (Diplomovou práci Marharyty Venychenko *Překlady ukrajinské literatury do češtiny 1989-2014* doporučuji k obhajobě a hodnotím klasifikačním stupněm **dobře**, nevylučuji však v případě výborné obhajoby i výsledné hodnocení **velmi dobře**).

Прага, 16.05.2018
(V Praze, 16.05.2018)

Доц. Тетяна Свердан, к.ф.н.
(Doc. Teťána Sverdan, CSc.)